

PREA COOL PENTRU ȘCOALĂ: CONSTRUIND AUDIENȚE TINERE

AUTOR: Dina Pokrajac, Manager Dokukino KIC (Restart, Croația)

> Captarea atenției publicului tânăr

Democrația pentru Începători —

> Încurajează Reflecția Critică
Deschisă

> Nu trata tinerii cu superioritate

ABC-ul Filmului — Dragostea pentru

> cinema începe de la cea mai
fragedă vârstă

> Dokukino pe calea aerului —

Participarea este un lucru esențial

> 8 Lucruri care să ajute la

interacțiunea cu publicul tânăr

„Programul nostru se concentrează în primul rând pe publicul tânăr, în special pe elevi, pe care încercăm să îi încurajăm să dezvolte o gândire critică deschisă și să participe la discuții interactive; în același timp, dorim să promovăm documentare care sunt implicate social și desăvârșite din punct de vedere artistic. Credem cu tărie în viitorul cinemaului și simțim că nimic nu se poate compara cu magia pe care o au un eveniment în jurul unei proiecții de film, programele de film atent selectate și experiența colectivă de a urmări și a gândi împreună despre filme.” **Dina**

**DOKUKINO ZAGREB
(CROAȚIA)**

<https://dokukino.net>

Captarea atenției publicului tânăr

În Croația, până la 40% dintre tinerii cu vârste între 16-29 de ani nu merg în mod regulat la cinema (conform bazei de date Eurostat). De asemenea, este important de subliniat cum, conform numărului de bilete vândute, majoritatea tinerilor care merg la cinema aparțin unei categorii care urmărește producțiile americane ce constau în francize hollywoodiene și blockbustere. Comparativ, producția europeană independentă rămâne semnificativ în urmă (cota de filme americane reprezintă 82% din totalul audienței, conform bazei de date Europa Cinemas). Cei pe care îi numim „nativi digitali” au crescut cu internetul și comunică în principal prin rețelele de socializare și prin tehnologia digitală. Criza provocată de pandemia COVID-19 a amplificat și mai tare apetitul generațiilor tinere pentru conținutul online și pentru moduri de a urmări filmele pe varii ecrane digitale, din ce în ce mai individualizate și alienante.. Aceste date sunt îngrijorătoare și reliefează incertitudinea legată de supraviețuirea pe termen lung a cinematografelor independente.

La DOKUKINO, în Croația, derulăm mai multe programe pentru copii, adolescenți și tineri, programe care încearcă să contracareze aceste tendințe negative, încurajând participarea și democratizarea procesului de selecție, producție și distribuție a filmelor. Chiar dacă nu ești proprietarul unui cinematograful, acest capitol te-ar putea inspira să începi să lucrezi cu publicul tânăr, care, pe măsură ce înaintează în vârstă, se poate transforma în vizitatori fideli.

**PROGRAM PENTRU
TINERI**

Democrația pentru Începători — Încurajează Reflecția Critică Deschisă

Demokracija za početnike (Democrație pentru începători) este o serie de proiecții de filme documentare, însoțite de discuții interactive, care are ca scop creșterea nivelului de conștientizare al copiilor de clase primare, și de liceu cu privire la provocările societății moderne, definirea unor termeni de bază și încurajarea unei reflecții critice deschise. Programul este organizat în colaborare cu **SOCIETATEA DE DEZBATERI CROATĂ**. Prin intermediul acestor proiecte speciale, dorim să creăm un spațiu sigur pentru dezbateri, unde elevii de liceu pot aborda subiecte serioase și sensibile, pot învăța cum să-și exprime atitudinile și opiniile legate de film și tema acestuia și cum să își formeze o argumentație clară. Filmele sunt selectate în funcție de subiecte care privesc provocările cu care se confruntă astăzi tinerii, probleme sociale mai largi, noțiuni despre drepturi și responsabilități, relații morale și acțiunile în raport cu colegii, precum și responsabilitatea față de sine și mediu înțeles în plan extins. Două dintre filmele din catalogul KineDok pe care le-am proiectat recent au fost *Culorile lui Tobi* (***COLORS OF TOBI***)

(2021), care abordează identitatea transgender și lupta pentru acceptare, și *Lecții Ușoare (EASY LESSONS)* (2018), care pune în lumină experiența imigranților, prin povestea lui Kafia, care încearcă să se adapteze la o cultură complet diferită de cea în care s-a născut.

Ambele filme își tratează subiectele din perspectiva unor adolescenți, ceea ce le face mai accesibile și cu care se poate relaționa mai ușor. Încurajăm copiii să-și verbalizeze dilemele și dezacordurile, să pună întrebări și să-și exprime opiniile. În cazul unor anumite filme, am avut probleme cu obținerea permisiunii de la părinții și profesorii lor, din cauza subiectului sensibil (de exemplu, identitatea transgender, sarcina la adolescență, consumul de alcool și stupefiante). Totuși, în cele din urmă, am reușit să-i convingem subliniind faptul că vom oferi o perspectivă echilibrată asupra temelor, prin discuții moderate și introduceri realizate de către experți. În astfel de situații, o recomandare scrisă de la o entitate publică (în cazul nostru, Centrul Audiovizual Croat sau Ministerul Științei și Educației) poate ajuta la confirmarea faptului că filmul poate fi vizionat de către minori (recomandările și interdicțiile de vârstă trebuie să existe în mod vizibil).

Pentru a începe proiecțiile destinate școlilor, trebuie să îți creezi propria rețea de profesori și educatori, cu care să ai o relație prietenoasă și care să fie gata să-ți asculte propunerile de filme. Aceștia pot fi foștii tăi profesori sau persoane pe care le cunoști prin prieteni și colegi. Acești educatori sunt primul mare obstacol – ei sunt cei pe care trebuie să îi câștigi mai întâi pentru a putea ajunge la copii și adolescenți. Ei sunt cei care te vor susține când te lupți cu părinți ultraprotectivi și îngrijorați sau cu directori băgăcioși. În Croația, depinde de școală -- uneori, ai nevoie de permisiunea directorului școlii sau a psihologului, dar, în cea mai mare parte, decizia aparține profesorilor. Permisivitatea părinților de obicei nu este necesară, dar, când subiectul este unul controversat și dacă ei află despre acesta de-abia de la copilul lor mai târziu, asta poate cauza probleme, așa că este bine să fii pregătit pentru reacții adverse sau să îi informezi dinainte. Este esențial să câștigi încrederea profesorilor și asta se poate realiza doar prin contact personal. Reputația și încrederea se construiesc în ani de zile, iar pentru a rupe aceste legături nu este nevoie decât de un singur film nepotrivit sau care aduce prejudicii, așa că asigură-te că atunci când selectezi filme pentru publicul tânăr consulți toate părțile relevante.

De exemplu, pune bazele unui grup de adolescenți cu rol consultativ, care să te ajute să creezi o atmosferă distractivă, sau consultă profesori și experți în educația media pentru a ajuta la planificarea și promovarea programelor pentru tineri. Crearea de materiale educaționale suplimentare, care să ajute profesorii și alți colaboratori să ghideze copiii în timpul discuțiilor, este de asemenea recomandată. Poți aborda profesioniști și să întocmești broșuri în format digital sau tipărite care includ informațiile de bază despre film, explicații ale conceptelor cheie, principii orientative și posibile întrebări pentru discuție, sugestii pentru activități conexe sau o listă de recomandări suplimentare de lectură și vizionare. Poți, de asemenea, să inviți realizatorii filmelor să creeze niște scurte videoclipuri introductive, care pot fi proiectate înainte de filme, sau să inviți profesori să pregătească niște prezentări PowerPoint informative. Un lucru util e să îți faci propria bază de date personală, care să includă numele și contactele profesorilor și materiile pe care le predau – la început, a noastră a inclus doar câteva nume, dar acum este destul de extinsă. Comunicăm cu cei din baza noastră în mod regulat și le trimitem catalogul nostru la începutul semestrului școlar, astfel încât să își poată planifica activitățile elevilor din timp.

CREAZĂ MATERIALE

Nu trata tinerii cu superioritate

Este esențial ca atunci când compui un program de filme pentru publicul tânăr să îți amintești să nu-i tratezi cu condescendență. Există anumite valori pe care noi ni le dorim să le învețe, la fel cum ne dorim să transmitem și meritul artistic al anumitor filme, dar este important să-i includem în luarea de decizii—să le cerem feedback-ul despre filmele pe care le văd și să-i implementăm în selecția viitoare. Este important să-i învățăm pe copii despre posibilitățile genului documentar. Mulți cunosc doar documentare despre crime, despre viața sălbatică sau despre istorie, de la televizor și de pe platformele online, și nu se gândesc la documentar ca la o formă de artă. Invitați regizori de film sau critici de film care pot analiza structura filmului și care pot elabora despre cum acesta abordează o anumită temă sau cum își portretizează protagoniștii.

DOCUMENTARUL CA FORMĂ DE ARTĂ

Nu-i subestimați și nu evitați subiectele importante și filmele reprezentative doar pentru că ar fi dificil de procesat. Tot ce merită efortul necesită strădanie, iar dacă înveți copiii cum să abordeze un conținut complex, îi ajuți să-și formeze viitoare gusturi— a învăța cum să urmărești un film este la fel ca a învăța cum să citești; este o abilitate pe care o deprindem prin răbdare, dialog și schimb. La un moment dat, am proiectat la Dokukino un film pentru elevii de liceu. Profesorii lor credeau că se vor plictisi, noi selectând *Tărâmul mierii* (**HONEYLAND**) — un film foarte lent, artistic — dar răspunsul copiilor a fost foarte pozitiv. A fost minunat să-i vezi recunoscând caracterul subtil al filmului și comentând cum au crezut că este un film de ficțiune, nu un documentar. Situația a ajutat și la intrarea în vechea dezbatere despre relația documentarului cu realitatea și despre presupusa obiectivitate a camerei de filmat. Pentru a aduce subiectul filmului mai aproape de copii, am avut și un apicultor cu noi, care i-a învățat ce înseamnă fabricarea mierii și le-a prezentat arta apiculturii.

ABC-ul Filmului — Dragostea pentru cinema începe de la cea mai fragedă vârstă

Este la fel de important să organizăm activități practice, cum ar fi ateliere de realizare a unui poster de film, a unui joc video sau a unui documentar scurt. Învață copiii cum să folosească programele de producție video și invită-i să exploreze teme cinematografice prin imagini și sunet. De exemplu, **FILMSKA POČETNICA (ABECEDARUL-UL FILMULUI)** este un program educațional pe care l-am început cu intenția de a pune în practică abordări inovatoare și originale în educația cinematografică de la o vârstă fragedă. Programul le permite preșcolărilor și elevilor de școală primară să cunoască și să deprindă fundamentele realizării de filme și a altor produse audiovizuale, cu ajutorul unor diferite module tematice: fotografie, editare/montaj, scrierea de scenarii și povestirea, muzica de film, sunet și imagistica stereo, modelarea 3D, filmul experimental, animația interactivă și stop-motion-ul, cianotipia și alte diverse tehnici.

ABC-UL FILMULUI

<https://filmskapocetnica.restarted.hr/abc-of-film-2-2/>

Participarea este esențială

În 2023, am lansat un nou program lunar discursiv de film, *Dokukino Eter (Dokukino pe calea aerului)*. Ca parte a proiectului, îi ajutăm pe studenți să aleagă filme de unii singuri, să modereze discuții cu invitați și să proiecteze și să organizeze evenimente. Printr-o serie de întâlniri cu artiști care lucrează în film, le oferim o perspectivă unică asupra procesului creativ, dar îi încurajăm și să

se exprime creativ, prin intermediul atelierului și campaniei digitale *Gledaj svijet, mijenjaj svijet* (*Urmărește lumea, schimbă lumea*), dedicate filmării unor scurte videoclipuri tematice cu smartphone-urile lor, ceea ce face din Dokukino un spațiu pentru creație și pentru descoperirea de noi talente. Pentru proiecte ca acestea, este important să găsim partenerii potriviți care să ne ajute să ajungem la publicul vizat.

Proiectul colaborează cu clubul studentesc al
**FACULTĂȚII DE ȘTIINȚE POLITICE DIN CADRUL UNIVERSITĂȚII DIN
ZAGREB**

și cu o stație de locală de radio populară condusă de studenți,
RADIO STUDENT. Prin intermediul acestei inițiative, studenții
ajung să joace un rol activ și creativ în procesul de curatoriere
și să organizeze evenimente unice - învață cum să se ocupe
de toate aspectele care țin de o proiecție, de la selectarea
filmelor la promovarea lor.

**DOKUKINO PE CALEA
AERULUI**

<https://dokukino.net/film/dokukino-eter-govori-da-bih-te-video-uz-razgovor/>

8 Lucruri care să ajute la interacțiunea cu publicul tânăr

- 1. Includeți discuții în cadrul proiecțiilor voastre:** încurajați publicul tânăr să pună întrebări și să-și exprime opiniile.
- 2. Creați-vă propria rețea de profesori și educatori.**
- 3. Puneți bazele unui grup de adolescenți** cu rol consultativ, care să ajute la îmbunătățirea programul vostru pentru tineret și la crearea unei atmosfere distractive, sau consultați profesorii și experții în educație media în ceea ce privește selecția de filme.
- 4. Creați materiale educaționale suplimentare** (broșuri tipărite sau în format digital, prezentări, videoclipuri introductive).
- 5. Nu evitați subiectele importante și filmele reprezentative** doar pentru că sunt greu de procesat.
- 6. Invitați cinești,** critici de film sau alți invitați interesanți pentru a facilita înțelegerea conținutului dificil.
- 7. Organizați activități practice,** de exemplu ateliere de realizare a unui poster de film, a unui joc video sau a unui documentar scurt.

8. Participarea este esențială: implicați-vă publicul tânăr în toate aspectele proiecției, de la selecția filmului la promovarea acestuia.

FOTOGRAFII:

Sanja Bistričić, Zoe Šarlija, Anto Magzan, Samir Cerić Kovačević
Dokukino (archive of the venue)